

DESCARREGA LA GUIA DIGITAL

Crèdits fotografies pàgines 2, 6, 8, 16, 17, 19, portada:
Turisme Comunitat Valenciana

BONES PRÀCTIQUES DE TURISME ACCESSIBLE

08

Com fer un espai
natural accessible?

Juny 2021

RECOMANACIONS PER FER UN ESPAI NATURAL ACCESSIBLE

PER A TOTES LES PERSONES

L'experiència de gaudir d'un entorn natural per a totes les persones implica tindre en compte l'accessibilitat en tots els elements que el componen, com poden ser la utilització de senderes o rutes, visites a parcs naturals, centres d'informació o interpretació de la natura, àrees

recreatives i també la realització de diferents activitats a l'aire lliure.

Amb aquestes recomanacions, s'obtindran algunes referències pràctiques sobre com fer un espai natural accessible per a totes les persones.

“ L'accessibilitat ens beneficia a tots: és un requisit **imprescindible** per a una part de la població, si ens referim a les persones amb discapacitat, representa una condició necessària per a altres perfils, si incloem a la gent major o a les famílies amb xiquets... En definitiva, **l'accessibilitat és comoditat** i qualitat per a totes les persones. ”

Descarrega el fullet al web
www.turisme.gva.es

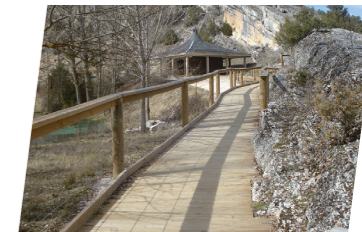

01 ESPAIS A L'AIRE LLIURE

Disseny dels itineraris horitzontals des de l'aparcament i des de l'accés o punt d'eixida.

- **L'itinerari accessible dins de l'espai natural** ha d'estar format per senderes prou àmplies per a permetre els desplaçaments i maniobres de les persones usuàries de cadira de rodes, bastons/crosses o amb cotxets de bebès. Seran d'almenys 1,80 m d'ample i amb estrenyiments no inferiors a 1,20 m. L'altura serà de 2,20 m mínim i no comptarà amb eixints de més de 15 cm sense senyalització. No existiran esglaons ni escales, el pendent longitudinal serà $\leq 6\%$ i la transversal $\leq 2\%$, i els trams amb desnivell superior es tractaran com rampes accessibles.
- **El paviment ha de ser ferm, compacte, homogeni, antilliscant** en sec i en mullat, sense buits o ressalts, ja siga sòl natural o prefabricat per a aquest fi.
- Ha de tindre un bon **sistema de drenatge** que evite els embassaments.
- És recomanable **dissenyar itineraris amb recorreguts circulars** i, si no fora possible, contemplar la possibilitat de preveure transport per al retorn al punt d'eixida.

- S'ha d'indicar el **temps estimat de realització**, la longitud i el tipus de recorregut, ja siga pla, inclinat, paviment irregular, etc.
- Protegir el ferm amb **barana antidescarrilament** en els possibles canvis de nivell.
- En recorreguts llargs, ha d'existir **un espai que possibilita a un usuari de cadira de rodes** poder fer un gir de 360° i poder descansar entre trams amb pendent.
- S'evitarà la col·locació de qualsevol element en els itineraris **que pugui suposar un estrenyiment o obstacle**: bancs, papereres, arbres, etc.
- Ha d'existir en els recorreguts **sostres o ombres** (a una altura superior a 2,50 m), bancs accessibles, suports isquiàtics i fonts accessibles al llarg de la sendera, i **àrees de descans** cada 100 m.

///

Els miradors, balcons, observatoris... han de comptar amb espai d'almenys 1,50 m de diàmetre, amb pendent màxim del 2 %. A més, quan hi haja desnivell, han de comptar amb barreres de protecció no opaques per damunt de 80 cm, amb altura màxima dels buits d'observació a 0,95 m. S'han d'equipar els punts d'observació amb mobiliari accessible a persones amb mobilitat reduïda i panells d'informació amb macrocaràcters i pictogrames, complementats en braille. Els d'exposició horitzontal es situaran a una altura d'entre 0,80 m i 1,20 m.

- En els ferms realitzats amb fusta, cal tindre en compte la **col·locació dels taulons** de manera transversal al sentit de la marxa i evitar la separació superior a 15 mm entre taulons.

02 SENYALITZACIÓ

L'objectiu de la senyalització és indicar a les persones els diferents itineraris per arribar a un lloc específic i facilitar la seua orientació. Qualsevol tipus de senyalització ha de ser fàcilment localitzable i adequar-se als usos i característiques de l'entorn.

- S'ha de senyalitzar les senderes accessibles, però també les no accessibles, advertint dels possibles perills. Per facilitar l'orientació, en les senderes es poden col·locar llums a la part baixa dels pals del passamans que indiquen el sentit de la marxa i faciliten l'orientació; verda a l'anada i roges a la tornada.
- La sendera és recomanable que romanga il·luminada a la part baixa del passamans amb llums LED que s'encenguen 1 hora abans de l'alba i una hora abans de l'ocàs, per facilitar l'orientació.
- La sendera ha d'estar proveïda d'un passamans amb una secció que permeta el pas continu de la mà i es prolongue durant tot el recorregut. El passamans disposarà de botons senyalitzadors al tacte que, juntament amb una placa en braille, indiquen l'existència d'un panell informatiu, una reproducció, o informació sobre la direcció fins als lavabos, les distàncies, proximitat d'àrees de descans, bancs, etc.

Tots els elements de senyalització i informació de l'establiment han de mantindre els mateixos criteris d'ubicació i tindre les mateixes característiques. A més, s'han de tindre en compte les següents recomanacions:

- Els rètols informatius estaran situats paral·lelament a la direcció de la marxa i evitant que queden ocults per algun obstacle.
- El contingut de la informació serà concís, bàsic, amb símbols senzills, fàcilment comprensibles i evitant tota informació supèrflua.
- Estaran situats de manera que la persona puga aproximar-se i escollir la distància de lectura més còmoda segons la seua agudesa visual.

03

ACTIVITATS EN LA NATURALES

- La informació visual rellevant es complementarà amb formats alternatius i complementaris, per exemple, informació acústica i tàctil (alt relleu o braille), per a que pugui ser utilitzada per les persones amb discapacitat visual.
- La senyalització visual s'acompanyarà amb símbols o caràcters gràfics, preferentment

els símbols internacionalment homologats, ja que són els més fàcils d'entendre per totes les persones.

- La senyalització ha de diferenciar-se de l'entorn. S'utilitzaran símbols o textos de color contrastat respecte al fons, de la mateixa manera el cartell es contrastarà cromàticament respecte a l'entorn.

Àrees recreatives (berenadors, recollides de residus, gronxadors infantils)

- Des de l'aparcament o accés fins a l'àrea recreativa **ha d'existir un itinerari accessible** senyalitzat.

• **L'equipació** (taules, barbacoes, contenidors de residus...) ha de contemplar espais accessibles per a usuaris de cadires de rodes al costat de les mateixes. Existiran zones d'ombra.

• **Les taules accessibles permetran l'aproximació** d'almenys una persona en cadira de rodes, ja siga en els extrems o en els laterals, amb almenys 80 cm d'ample, 70 cm d'altura i 50 cm de profunditat baix d'aquestes.

Si hi ha lavabo, aquest serà accessible.

- **A l'hora de dissenyar activitats en contacte amb la naturalesa**, cal que els materials que s'utilitzen puguin adaptar-se a les necessitats de totes les persones.
- **Si es fan servir mitjans de transport específics** (canoes, cavalls...), pot ser necessari disposar de seients o muntures amb respall, cinturó i recolzabraços, etc.

- **Les atraccions també han d'estar adaptades** per a persones amb necessitats d'accessibilitat.
- Imprescindible tindre en compte totes les **mesures de protecció i seguretat** necessàries.

Informació

- **Els panells informatius horitzontals** del recorregut i els panells panoràmics dels miradors estaran disposats de manera que no envaïsquen el camí a una altura màxima de 1,20 m.

- Sempre que siga possible, **els recursos naturals o culturals** que es vulguen interpretar han de ser accessibles des del propi itinerari per a que puguin ser tocats i percebuts. En cas de disposar de cartells en braille, se situaran a una altura d'entre 1,20 i 1,75 m.

- **Facilitar plànols d'ubicació en alt relleu**, amb grans caràcters i amb colors contrastats.

04 CENTRES D'INFORMACIÓ I INTERPRETACIÓ, EQUIPAMENTS COMUNS:

Aparcament

- Han d'existir **places reservades per a PMR**, en una àrea sense pendent. Aquesta estarà **senyalitzada amb el Símbol Internacional d'Accessibilitat (SIA)**, tant en el paviment com en una placa vertical.

- **La plaça reservada** en via pública tindrà unes dimensions de, com a mínim, 5 m de longitud per 2,20 m d'ample, i una àrea d'acostament lateral d'1,50 m d'ample, que pot ser compartida per dues places en cas de que l'estacionament siga en bateria o diagonal. De ser places privades, aquest espai lateral pot ser d'almenys 1,20 m. En el cas d'estacionament en línia, comptarà amb una àrea d'acostament posterior de 3 m de longitud i, a més, amb espai de transferència lateral d'1,20 m.
- **L'itinerari** per accedir a l'establiment des de la plaça reservada ha de ser accessible. Si és viable segons el grau de protecció, s'ha de senyalitzar aquest trajecte amb franja de paviment longitudinal de 40 cm des d'aquestes places fins a l'inici de l'itinerari accessible de l'espai natural o centre d'interpretació.

Accés

- Existirà almenys una **entrada accessible, sense desnivells** o amb un desnivell salvat per mitjà de rampa accessible o ascensor accessible.
- **Els intercomunicadors i sistemes d'avís o crida seran accessibles**, tant per la seua manera d'ús (vídeo i veu) com per la seua localització.
- **La porta d'accés** serà d'obertura abatible o corredissa, preferiblement automàtica. Tindrà una amplada de pas ≥ 90 cm

mesurada en el marc i aportada per un sol full i una amplada lliure de pas ≥ 85 cm en la seua màxima obertura, si és de tipus abatible, o ≥ 80 cm, si és corredissa. En el cas que les portes siguen d'obertura manual, aquestes no tindran un pes excessiu per a que es puguen obrir fàcilment.

- **L'espai anterior i posterior a la porta ha de ser horitzontal** i les seues dimensions permetran descriure una circumferència d'almenys 1,50 m de diàmetre.

- **Per a que les portes de vidre siguen identificades** per persones de visió reduïda, se senyalitzaran amb franges horitzontals o un logotip de color contrastat amb un ample d'entre 5 i 10 cm. La primera es col·locarà a una alçada entre 0,85 i 1,10 m i la segona, entre 1,50 i 1,70 m.

05 TAULELL

DE RECEPCIÓ

- **El taulell** ha de comptar almenys amb un espai amb altura accessible a persones en cadira de rodes o de baixa alçada. Baix de la taula de taulell hi haurà un espai lliure d'obstacles, amb un ample mínim de 80 cm, altura de 70 cm a 75 cm i 50 cm de profunditat, per a permetre l'aproximació frontal d'usuaris de cadira de rodes.
- **Els taulells i punts d'atenció** no haurien de disposar de vidres o mampares que dificulten la transmissió del so i la comunicació visual entre el client i el personal d'atenció al públic.
- Per a les persones sordes que utilitzen pròtesis auditives, és important que el taulell estiga **equipat amb un bucle d'inducció magnètica** que els facilite la comunicació amb el personal d'atenció. Quan hi haja, estarà degudament senyalitzat amb la icona homologada corresponent.

El sistema de bucle d'inducció magnètica consisteix en un amplificador específic al qual es connecta un cablejat elèctric, connectat al seu torn a les fonts d'àudio i micròfons en una àrea específica de cobertura. Això permet a les persones sordes usuàries d'audiòfon i/o implant escoltar el so rebut sense reverberació o soroll ambient de fons. Els bucles d'inducció poden ser fixos o mòbils.

LAVABOS

És recomanable comptar amb, almenys, una cabina de lavabo accessible. Aquesta ha de reunir les següents característiques:

- **L'itinerari** per arribar ha de ser accessible. Estarà senyalitzada amb el Símbol Internacional d'Accessibilitat (SIA).
- **La porta** ha de tindre un ample lliure de pas mínim de 80 cm, ser corredissa o obrir cap a fora. La porta s'obrirà amb una maneta, per facilitar la seua obertura i tancament a persones

amb dificultats de manipulació. **El forrellat** no requereix el gir del canell, serà fàcil de manipular i podrà obrir-se des de fora.

- En el seu interior hi haurà un **espai lliure d'obstacles** en el qual es puga inscriure una circumferència d'1,50 m de diàmetre, per a que la persona en cadira de rodes faça un gir de 360°.

- **La il·luminació** dels lavabos no funcionarà **mitjançant temporitzador**. Podrà activar-se mitjançant un interruptor de pressió, amb marc lluminós, que estarà situat a una altura d'entre 80 cm i 1,20 m.
- **Per assegurar l'aproximació frontal al lavabo** a usuaris de cadira de rodes, aquest estarà suspès a la paret i no tindrà pedestal. La seua vora superior estarà a una altura màxima de 85 cm. Es recomana

instal·lar un lavabo amb un fons màxim de 60 cm i regulable en altura. Baix del lavabo ha d'haver un espai lliure d'obstacles de 70 cm d'altura i un fons de 50 cm.

- **L'aixeta serà monocomandament**, preferiblement de tipus gerontològic, o **automàtica**. La vora inferior de l'espill es situarà a una altura màxima de 90 cm i, preferentment, inclinat lleugerament cap al lavabo.

- **El vàter ha d'estar preferiblement suspès** per facilitar l'aproximació a aquest a usuaris de cadira de rodes i existirà a banda i banda del vàter un espai lliure de transferència de 80 cm d'ample. **Per facilitar la transferència lateral** des de la cadira de rodes, el seient del vàter tindrà una altura d'entre 45 i 50 cm respecte a terra. A més, es dotarà amb dues barres de suport horitzontals abatibles situades a banda i banda. Es col·locaran a una altura d'entre 70 i 75 cm, separades

per una distància de 65 i 70 cm, d'almenys 70 cm de longitud i comptaran amb contrast cromàtic respecte a la paret.

- **El mecanisme de descàrrega de la cisterna del vàter** serà fàcil d'activar, de tipus palanca o de pressió amb polsador de gran superfície i se situarà a una altura d'entre 70 cm i 1,20 m.

PER QUÈ ÉS IMPORTANT INFORMAR ELS CLIENTS DE LES CONDICIONS D'ACCESSIBILITAT

Cal proporcionar informació objectiva i descriptiva, fugint dels logos i símbols que certifiquen l'accessibilitat sense aportar més informació, informació errònia o massa general. Això fa que alguns clients no puguin accedir a un establiment, fer ús del mateix o de part de les seues instal·lacions.

TUR4ALL

“Turisme Accessible per a totes les persones”

Un dels canals de promoció de l'oferta turística.

Si tens necessitats d'accessibilitat, si gestiones una destinació, si poseeixes un establiment o eres un proveïdor o intermediari de serveis turístics, TUR4all et permet:

- **Consultar la informació** sobre les condicions d'accessibilitat física, visual, auditiva i cognitiva de les destinacions i establiments o recursos turístics de tot el territori espanyol i de la resta del món.
- **Oferir als gestors de destinacions,** establiments i serveis turístics l'oportunitat de realitzar una autoavaluació sobre l'accessibilitat de les seues instal·lacions i/o serveis.
- Trobar la informació pràctica i útil per a planificar les vacances i **organitzar el teu viatge accessible.**

Utilitza la plataforma en 11 idiomes:

castellà, anglés, francès, alemany, portugués, italià, mandarí, català, valencià, basc i gallec.

Incrementa la base de dades de recursos turístics accessibles d'una manera col·laborativa.

També pots fer comentaris sobre l'allotjament i valorar l'accessibilitat i el tracte al client.

Pots consultar l'oferta turística accessible ací. Si vols introduir nova informació, has de crear-te un perfil i convertir-te en usuari TUR4all. Tardaràs menys d'1 minut.

